



Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Αναπροσαρμογή συντάξεων του Δημοσίου και άλλες διατάξεις»

Με το υπό εξέταση νομοσχέδιο ρυθμίζονται διάφορα ζητήματα της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των ΟΤΑ.

Επί του άρθρου 2 Νοσχ

Ι. Σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο της υπό ψήφιση διατάξεως, η σύνταξη των υπαλλήλων, οι οποίοι καθίστανται πλήρως ανίκανοι προς εργασία ή πεθαίνουν κατά την εκτέλεση υπηρεσίας που συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο, όπως και η σύνταξη των υπαλλήλων, οι οποίοι καθίστανται πλήρως ανίκανοι προς εργασία ή πεθαίνουν εξ αιτίας δολοφονικής επίθεσης, η οποία έλαβε χώρα κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους ή που οφείλεται στην ιδιότητά τους ως υπαλλήλων, θα υπολογίζεται πλέον με βάση τις αποδοχές του καταληκτικού κλιμακίου ή του καταληκτικού βαθμού, στον οποίο ο υπάλληλος θα εξελισσόταν μισθολογικά ή βαθμολογικά, εάν δεν συνέβαιναν τα γεγονότα αυτά. Ο υπολογισμός γίνεται επίσης με βάση τις διατάξεις, οι οποίες ίσχυαν κατά τον χρόνο του συμβάντος, το οποίο προκάλεσε την πλήρη ανικανότητα προς εργασία ή τον θάνατο, και αντιστοιχούν σε τριακονταπενταετή πραγματική υπηρεσία. Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, η ρύθμιση κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου οι υπάλληλοι ή λειτουργοί του Δημοσίου να επιδιίδονται απερίσπαστοι στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2

II. Στο εδάφιο α' της παραγράφου 5 του άρθρου ρυθμίζεται το ζήτημα της εξακρίβωσης της αληθούς ηλικίας του δικαιούχου. Το τελευταίο εδάφιο ορίζει ότι «Δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας ή διοικητικές αποφάσεις που βεβαιώνουν την ηλικία ή διορθώνουν τις σχετικές εγγραφές δεν λαμβάνονται υπόψη από τα όργανα που κρίνουν ή δικαιοδοτούν για τις συντάξεις».

Η ρύθμιση αυτή, έστω και εάν ο σκοπός της προκύπτει με ενάργεια από την αιτιολογική έκθεση, θα μπορούσε, ενδεχομένως, να δημιουργήσει έντονο προβληματισμό ως προς τη συμφωνία της με την αρχή της διάκρισης των εξουσιών κατ' άρθρο 26 Συντ. Και αυτό, διότι ο νομοθέτης, εκ των υστέρων, ανατρέπει, ως προς τη συγκεκριμένη περίπτωση, την ισχύ μιας δικαστικής απόφασης, έστω και εάν αυτή έχει εκδοθεί κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Επί του άρθρου 3 Νοσχ

III) Με τις παραγράφους 3-11 και 13 της υπό ψήφιση διατάξεως παρέχεται η δυνατότητα σε ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων, οι οποίοι μετετάγησαν, μεταφέρθηκαν ή μονιμοποιήθηκαν, να εξακολουθήσουν να υπάγονται, μετά από σχετική αίτησή τους, στο ίδιο ασφαλιστικό καθεστώς, στο οποίο υπάγονταν πριν από τη μετάταξή τους, πριν από τη μεταφορά τους ή πριν από τη μονιμοποίησή τους. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται εντός συγκεκριμένης αποκλειστικής προθεσμίας, η οποία ορίζεται σε καθεμία από τις παραπάνω διατάξεις.

Σκοπός των ρυθμίσεων αυτών είναι, σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, να μην διαψευσθούν οι συνταξιοδοτικές προσδοκίες των ανωτέρω υπαλλήλων.

Επί του άρθρου 4 Νοσχ

IV. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού εισάγεται ατομικός κανόνας δικαίου απονομής σύνταξης, ο οποίος αφορά συγκεκριμένο πρόσωπο, ονομαστικά αναφερόμενο. Ο νόμος, κατά τη γενική θεωρία του συνταγματικού δικαίου, οφείλει να είναι γενικός και απρόσωπος, και να καταλαμβάνει απροσδιόριστη αριθμητικά κατηγορία προσώπων τα οποία εμπίπτουν στις γενικές του ρυθμίσεις. Η, δια νόμου, ξεχωριστή ρύθμιση ατομικής περίπτωσης είναι, κατ' αρχήν, συνταγματικά «ανορθόδοξη» και θα μπορούσε, θεωρητικά, να δημιουργήσει προβληματισμό ως προς τη συμφωνία της με τη συνταγματική αρχή της ισότητας.

Η αρχή της ισότητας, όμως, στην ελληνική τάξη, είναι αναλογική ή διαφοροποιητική, με την έννοια ότι διαφορετικές καταστάσεις επιβάλλουν διαφορετική μεταχείριση. Εφόσον λοιπόν η τυχόν συγκεκριμένη ρύθμιση ανταποκρίνεται σε κάποια απόλυτα διακριτή ατομική περίπτωση, η οποία είναι μοναδική στην έννομη τάξη μας, τότε η κατ' αρχήν «ανορθόδοξη» συνταγματικά ρύθμιση παρίσταται ως σύμφωνη με την αναλογική και εισάγουσα διαφορετική μεταχείριση αρχή της ισότητας.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η περίπτωση του αναφερόμενου στο άρθρο 4 παρ. 1 δημοσίου υπαλλήλου είναι πραγματικά μοναδική, με τις εκεί αναφερόμενες επεξηγήσεις. Υπό τις συνθήκες αυτές, η εξεταζόμενη ρύθμιση δεν φαίνεται να παρουσιάζει προβλήματα συμφωνίας προς κανόνες δικαίου υπέρτερης νομικής ισχύος.

Επί του άρθρου 5 Νοσχ

V. Παρατηρητέον ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού δεν εισάγουν νέους κανόνες δικαίου (ιδίως με τη χρήση των όρων «περίπου» ή «ακαθόριστη»), ώστε να δικαιολογείται έτσι, νομοτεχνικά, η συμπερίληψή τους στο κείμενο ενός νομοσχεδίου.

Αθήνα, 24 Ιανουαρίου 2004

Οι εισηγητές

Κώστας Παπαδημητρίου (I,III,)

Επικ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Προϊστάμενος του Τμήματος Οικονομίας και Περιβάλλοντος

Στέφανος Ι. Κουτσομπίνας (II, IV, V)

Επικ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Θράκης

Προϊστάμενος του Β' Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης

Αστέρης Πλιάκος

Αν. Καθηγητής Οικονομικού Παν/μίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών